

Kaunid värvilaigud kogu sügiseks

Kõrgekasvulised kukeharjad on sügiseses aias asendamatud – tänu neile on seal värve kuni külmadeni.

Suve lõpus hakkavad tasapisi värvi võtma kauni kukeharja (*Sedum spectabile*), roosaka kukeharja (*S. alboroseum*) ja vereva kukeharja (*S. telephium*) suured (10–15 cm) lamedad õisikud. Nendest liikidest on aretatud ka terve hulk dekoratiivse lehestiku ja erineva õievärviga sorte ehk hübriid-kukeharju.

Lihakate lehtedega puhmikute läbimõõt aastatega aina suureneb ning võib ulatuda isegi kuni 80 cm-ni. Selge struktuurse vormiga lopsakad “põõsakesed” on toredad peenraruumi täitjad.

Nõrga talu iluaias Metskülas Viljandimaal näitas püsilillekasvatajast perenaine Krista Kukkk võimalusi, kuidas kasutada sügisel õitsvaid kõrgeid kukeharju peenral ja anumades.

Krista Kukkk: “Tegelikult tekitavad kõrgeid kukeharjad aeda kauneid värvilaike kogu aiandushooaja jooksul. Nen-

TIIT KOHA

Kõrgemad kukeharjad sobivad kokku madalate okaspuudega. Kuusekese ees on kollasekirjude lehtede ja roosakate õisikutega roosakas kukehari ‘Mediovariegatum’, vasakul mustjaspunaste lehtede ja roosakaspunaste õitega ‘Purple Emperor’, taga roheliste lehtede, purpurpunaste varte ja heleroosade õitega ‘Matrona’. Kuuse tagant paistab veidi valgekirjude lehtede ja valgete õitega ‘Frosty Morn’. Vaade Nõrga talu suurelt ilupeenralt.

Heledates toonides kukehari ‘Frosty Morn’, hõbedane padipõõsas ja lõõmav helmikpõõris on kenad varasügist talveni.

Värvikas kooslus anumasse: punastes toonides kukehari ‘Purple Emperor’ koos roomava metsviitsa kollaselehtise sordiga.

de võrsed on ilusad värvikad juba kevadel tärgates. Suve teisel poolel hakkavad ilmet võtma õisikud, mis eristuvad selgelt lehestikust. Ilusad on avanematagi õiepungad. Õied on kaunid lume tulekuni. Kukeharjad on väga vähenõudlikud, aga tahavad kasvada täispäikeses, sest siis on õievärvid kirkamad. Neid taustab istutada suurema grupina.”

Kõrgete kukeharjade puhmikud on tugevad ja kompaktsed siis, kui muld on lahjem. Rammusal maal muutub taim lohmakaks ja vajub laiali. Talve algul ei maksa närbunud varsi maha lõigata, sest nad on härmatunult väga kaunid. Talve jooksul maapealne osa hävib.

Vastupidavaid ja vähenõudlikke kukeharju saab edukalt kasvatada ka anumades. Suvel pakuvad nad silmarõõmu oma dekoratiivse lehestikuga, sügisel lisanduvad värvikad õied, mis kestavad külmadeni. Kukeharjad koguvad oma paksudesse lihakesse lehtedesse vett, mistõttu kuumus ja põud neid ei häiri. Hoopis ohtlikum on liigniiskus, mis võib hakata juuri mädandama.